

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna
APARE SĂPTĂMÂNAL

Misiunea studenților teologi

Studenții teologi dela toate Facultățile și Academiiile din țară se pregătesc să-și țină în luna Decembrie la Chișinău, odată cu congresul studentesc, primul lor congres general. Va fi, ca orice congres prim, cu preponderanță o silință de-a fixa câteva principii călăuzitoare pentru activitatea Asociației generale a studenților teologi, de-a preciza câteva formule din ceea ce până acum plutește vag și informează pe meste capetele tuturor cu numele: misiunea sau rostul sau datoriile studenților teologi în afară de școală. Cu vremea apoi această Asociație își va lumina și concretiza tot mai bine și tot mai larg rosturile ei, oferindu-i fiecare timp problemele lui nouă.

Era și vremea să se facă această strângere de rânduri. Studenții teologi vor fi în curând preoții cei mai tineri. Iar înnoirea spirituală a unui corp de vastitatea celui preoțesc nu se poate face cu real succes, decât prin infuziunea de elemente cari reprezintă cu multă viață și energie spre care vom să mănăm toată preoțimea. Inzadar trimite autoritatea bisericască ordine și îndemnuri continue corpului preoțesc. Oamenii cari au apucat să se învechească în anumite obiceiuri, greu se mai eliberează de ele, prin puterea unui ordin. Când însă văd cum lucrează unii dintre ei potrivit cu noile idei, și văd mișcarea ce-o trezește aceia în jurul lor, încep și ei să facă la fel, la început mai timid, pe urmă tot mai îndrăzneț, folosind și experiența vrăstei lor. Timpul nostru cred că ilustrează, cum nu se poate mai bine, faptul acesta.

Să ne silim ca în persoana fiecărui preot tânăr să trimitem în mijlocul preoțimii un model de preot pentru zilele noastre, capabil să modeleze după chipul său pe ceice vin de lângă el.

Dar n'ajunge școala pentru aceasta? La ce mai e trebuință și de in-

tâlniri între studenții teologi ai diferitelor părți de țară? Cred că importanța acestor întâlniri e evidentă aproape fără argumente. Cu o condiție: ca aceste congrese să se mențină în linia preocupării dominante a școlii teologice, care e aceea de-a forma preoți cât mai buni și cât mai corespunzători pentru zilele noastre. Să-și comunice cu această ocazie tinerii studenți ideile și concluziile cu care vreau să plece înarmat spre cercirea de suflare. Cei cu duh mai arzător să încălzească pentru idealul preoțesc și pe cei mai puțin îndrăgostiți de el.

Indemnul pentru înălțarea inimilor nu strică să fie dat cât mai des; cu atât mai eficace e, când șezi-l dau tinerii în ei cu toată seriozitatea și căldura tinereții, când unul sau altul dintre ei știe să descopere sugestii nouă și să tragă un plus de concluzii din învățămintele primite în școală și din meditația la cele citite și auzite în legătură cu problemele vieții.

E știut că ceea ce împedecă mai mult ca îndemnul și ideile, uneori de mare putere transfiguratoare, ale profesorilor să prindă rădăcini și să modeleze sufletul studenților, este banalizarea și profanarea lor în discuțiile neserioase care se pornesc după aceea. Dacă congresele studenților teologi se vor sili să fie prilejuri de adevărată înălțare sufletească, ele vor împlini un mare rost. Altfel, poate mai mult vor strica.

De aceea să se ia toate măsurile ca nu să se dea înțelețe publică, ci și în tot cursul congresului să domenească o atmosferă de curățenie și seriozitate morală și religioasă. Să aibă aceste congrese caracterul unor retrageri spirituale, ținându-se la câte o mănăstire sau pe lângă o școală teologică și alternându-se între publice cu ore de rugăciuni, de meditații, de excursii-pelerinagii.

La aceste congrese se vor cunoaște viitorii preoți din diferite părți de țară: cei din Ardeal cu cei din Bucovina și Basarabia. Se vor cunoaște și se vor înțelege. Azi se cunosc puțin. Legături de prietenie nu prea există, pentru că și dacă s'au mai întâlnit, aceasta a fost numai în trecut. Cunoscându-se și împretinându-se vor ști aprecia cu toții ce e bun și la unii și la alții, și ce lipsește și la unii și la alții. Preoțimea din vechiul regat va putea aprecia marea coeziune ce există în Ardeal între preoți și mireni și puterea bisericii de-acolo de-a străbate toate relațiile vieții sociale. Vor aprecia și vor căuta să facă asemenea. Cei din Ardeal vor putea aprecia profundul atașament la mistică cultului al fraților din vechiul regat și se vor sili și ei să valorifice toată puterea de transfigurare a cultului.

Se vor învăța să nu privească la ceea ce lipsește la ceilalți, ci la ceea ce e bun și vor înțelege mai presus de toate că obișnuințele istorice nu se pot suprima dintr'odată, ci trebuie să ne tratăm cu indulgență și dragoste reciprocă. Timpul va rețușa câte ceva și dintr'o parte și dintr'alta, unificându-ne spiritul cât mai mult. De aceea în congresele lor studenții teologi se vor feri să-și irite spiritele pe teme de cari n'ar trebui să se împedecă atâta nici cei mari.

Prietenia și unificarea sufletească nu se face scoțând mereu la iveală deosebiri, ci privindu-se reciproc bunele calități, demne de imitat.

Pentru o cât mai bună cunoaștere și înțelegere se vor organiza în afară de congrese întâlniri pe vară de grupuri mici pe la mănăstiri. Teologi din toate provinciile și se va avea grijă ca același student teolog să ajungă să petreacă în fiecare vară în altă provincie. Va cunoaște și dela fața locului aspectele bisericesti ale diferitelor provincii.

Ce ne lipsește mai mult azi în biserică, e solidaritatea. Orizontal, între preoții diferitelor provincii, și

vertical între ierarhi și cler (în anumite provincii). Dacă biserica nu pășește solidar în diferitele probleme, mai ales în cele în legătură cu statul, loviturile se vor succeda una după alta. Să facem din biserică un bloc, nesfârșit de puteri interesate din afara și de ambiții mărunte sau inconștiente dinăuntrul ei, — și biruința va fi totdeauna a noastră. Măcar viitorii preoți să-și pună aceasta la inimă.

Deocamdată cu aceste gânduri întâmpin și salut primul congres al studenților teologi.

Dr. D. Stăniloae.

Un congres al profesorilor dela Academiiile teologice. — I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae a trimis cu data de 15 Noembrie a. c., o adresă P. Sf. Episcopi din Mitropolia noastră prin care îi invită să-și dea consimțământul pentru ținerea unui congres al profesorilor Academiiilor teologice din Ardeal.

Iată ce probleme consideră I. P. S. Sa că ar fi de discutat la un astfel de congres:

„Academiiile teologice din centrele eparhiale ale Mitropoliei noastre ardelenice, ca instituții de învățământ teologic superior își au organizația lor aproape uniformă.

Sunt însă probleme de caracter organizatoric, apoi probleme cari privesc programele de studii, în deosebi problema educației clerului nostru în raport cu nevoile timpului de azi, apoi chestiuni cari privesc felul de pregătire al profesorilor dela Academiiile teologice și alte chestiuni din domeniul teologiei cari trebuiesc discutate pentru a le da soluțiunile cea mai corespunzătoare scopului și a măresc școlile de pregătire a clerului nostru.”

Era timpul suprem să se ia această inițiativă și credem că va fi îmbrățișată de toți cei interesați, fără nici un fel de rezervă. În altă parte a foii noastre se arată cât de necesară este cunoașterea și solidaritatea profesorimii în toate problemele dela ordinea zilei. În folosul acestei strângeri a rândurilor se cere mai cu seamă o apropiere până la intimitate, o comuniune în spirit și în organizare, a școlilor cari cresc pe viitorii preoți.

* FOIȘOARA *

Mici studii istorice

II

Slavici către Comșa

Măgurele, 28 Noembrie v. 1895.

Iubite Amice, — Sper că băiatul Ți se va fi înțrămat și că vei putea pleca cât mai curând. Dacă nu e la mijloc decât greutatea cheltuielilor de călătorie, dă-mi voie să le pun în contul Institutului, al cărui ea oare vei fi.

Deocamdată Te rog să mă ierți, dacă n'am fost destul de deslușit în chestiunea „Tribunei“.

N'am voit ca Dta și fratele Bărcianu să Vă luați în coarne cu cineva pentru „Tribuna“. Scrisoara mea a fost o scuză.

Dta și fratele Bărcianu știți foarte bine, că actul, în virtutea căruia dl Dr. Rațiu a cerut intervenirea judecătoriei ungurești în afacerile noastre interne, a

fost scris mai întâi de dl Popa Necșa, ear în urmă de dl Liviu Albini, numai în urma stăruințelor mele. Eu sunt deci, în ultima analiză, vinovat de cele ce se petrec și nu s'ar fi petrecut, dacă n'ași fi intervenit eu. Am finit deci să Vă încredințez, că nu întru în vederile dlui Dr. Rațiu, și să Vă rog chiar pe Dvoastră să fiți mijlocitorii mei față cu Dsa. Pentru ca să nu Vă încarc nici cu sarcina aceasta, Te rog să citești cu fratele Bărcianu aici alăturată scrisoare și apoi s'o dați dlui Dr. Rațiu.

Despre celelalte ne vom dumiri cu graiu viu.

Al Dtaale votat amic,

IOAN SLAVICI.

III

Slavici către Dr. I. Rațiu

[După o copie]

Măgurele, 29 Noembrie 1895.

Stimabile Dle Rațiu, — Sunt acum doi ani, când guvernul ungar, printr'un act de violență, a silit pe dl Brote, omul nostru de încredere, să se lepede de sar-

cina de proprietar al „Institutului Tipografic“, am luat înțelegere, că dl Popa Necșa să primească sarcina aceasta, ear în urmă, după ce și Dsa a fost nevoit s'o lepede, a primit-o dl Dr. Liviu Albini ca om de încredere al nostru — al tuturor.

Pentru cuvinte, despre care nu-mi dau seamă, Dvoastră ați stăruit, ca dl Popa Necșa și în urmă dl Dr. Liviu Albini să subscrie un act, prin care vi se declară dator cu suma de 19.000 florini și Vă acordă dreptul de a dispune de tipografie și de „Tribuna“, dacă nu vi se va plăti până la un anumit termen cea mai.

Cum ești apropiat dintr'amicul meu stăruiau, ca acest act să nu fie scris. Eu m'am dus atunci dela București la Sibiu anume spre a îndupleca pe amicii mei să nu mai stăruie pentru nesubscriere.

Aflu acum, că Dvoastră ați uzat de acel act pentru ca să cereți intervenirea judecătoriei ungurești în afacerile noastre interne. Nu mă îndoiesc, că veți fi având cuvinte puternice de a o face aceasta: îmi iau cu toate acestea voia de

a Vă încredința, că dl Dr. Liviu Albini e și azi omul de încredere al nostru, și de a Vă ruga să nu Vă puneți în conflict cu noi urmărindu-l judecătorește pe Dlui, căci din acest conflict numai dușmanii noștri pot să tragă folos.

Dvoastră sunteți președinte al partidului național român și astfel cel mai autorizat reprezentant al Românilor din țările coroanei ungare; aici însă, în țara aceasta, mai ales astăzi, reprezentantul autorizat al Românilor de peste Carpați e dl Eugen Brote: e prea mare răspunderea, pe care o primiți, dacă nu lucrați în deplin conflict.

„Tribuna“ numai în înțelegere cu noi, prin oameni, care se bucură de a noastră încredere, și cu ajutorul nostru se poate susține; vom stăruia cu toate mijloacele, ca ea să rămână până acum, sub purtarea de grijă om, care se bucură și de a noastră încredere.

În cel mai rău caz Vă voi cere ceea ce aveți dreptul de a cere

Religia în învățământul profesional

Unele ziare au relevat faptul, că în nouile programe ale învățământului profesional, al căruia anteproiect de lege a fost publicat de ministerul instrucțiunii, religia nu figurează ca obiect de învățământ. Programele acestui învățământ, de diferite categorii: comercial, tehnic, menajer etc. prezentau diferite lacune, pe care noul legiuitor a căutat să le umple. Anume, se pune accentul prea mult pe partea de specializare, și se neglija obiectele de cultură generală, printre care și religia. Speram ca, cel puțin prin noua organizare, să se dea religiei atenția cuvenită și să fie introdusă ca obiect de studiu alături de obiectele de cultură generală, care au fost admise într-o proporție mai mare ca înainte. Se vede însă că forurile înalte, care legiferează la noi, în materie de învățământ, nu sânt încă formate nici din cei mai calificați pedagogi pe care-i avem, nici n'au ajuns încă la convingeri mai adânci asupra importanței educative a învățământului religios în toate școlile. De aceea l-au și redus sub forma unor vagi conferințe moral-creștine (art. 46) în afară de program.

În general, toate reformele, aduse învățământului românesc de după război, au avut o țintă bine definită: moralizarea învățământului. În locul intelectualismului searbăd și rece, în locul unui științificism atroce, măsurat după cantitatea cunoștințelor, toată lumea dorea un învățământ formativ, educativ și moral. Ca o consecință firească a acestei sănătoase tendințe pedagogice, religia a căpătat un rol destul de apreciat, (ba chiar invidiat, de p. de filosofie!) în nouile programe ale liceului. Roadele bune, ce le va produce religia în sufletul noilor generații, vor justifica desigur această cinste ce i s'a dat. Căci nu puțini și nu din cei din urmă dintre marile figuri ale pedagogiei moderne au arătat o deosebită reverență față de rolul ce se cuvine religiei ca factor educativ în școală.

E destul să amintim cuvintele atât de călduroase și entuziaste, care le face Pestalozzi și în genere școala pestalozziană în sprijinul religiei, ca să nu mai cităm numele unui Comenius, Iacobi, Herbart, Foerster etc. Susținând ideea de învățământ educativ-moral, unul dintre herbartieni, Ziller, ajunge la concluzia că ar trebui ca toată ma-

teria de studiu să fie concentrată în jurul unui singur obiect cu caracter eminamente moral, d. p. religia. — La noi unul dintre cei mai iluștri pedagogi ce-i avem, dl prof. G. G. Antonescu, dela universitatea din București, e în același timp un convins și călduros partizan al religiei. D-sa constată că rezultatele în genere slabe, pe care le-a dat religia în școala secundară în trecut, se datoresc fie faptului că personalitatea profesorului de religie, în majoritatea cazurilor, a lăsat mult de dorit în privința pregătirii, fie lipsei totale de metodă, aceasta fiind înlocuită cu o predare lipsită de viață, cu o simplă memorizare plictisitoare. Cât de îmbucurătoare ar fi roadele unui învățământ religios bine predat, atunci când pro-

lesorul de religie este el însuși o personalitate cu pregătire superioară și înzestrată cu convingeri ce nu se pot clătina!

Ocupându-ne cu problema învățământului profesional în legătură cu nouile tendințe pedagogice, observăm că acestea accentuează în primul rând formarea elevului ca om și numai după aceea ca profesionist. Comerciantul lipsit de elementul religios-moral devine de obicei un speculant fără mustrări de gând; meseriașul cade victimă viciilor mediului în care trăiește... Ce să zicem de absolvenții școlilor profesionale și de menaj, viitoare gospodine mode!, lipsite de educație religioasă?!

O intervenție a Sf. Sinod și a Asociației clerului pe lângă ministerul instrucțiunii, pentru a se da religiei locul ce i se cuvine ca obiect de studiu obligator în învățământul profesional, credem că se impune.

Pr. V. Popa.

„F. O. R.”

Intrunirea comitetului eparhial al F. O. R.-lui

Răspunzând călduros convocării din partea biroului eparhial al FOR-ului, membrii comitetului din arhiepiscopia noastră s'au întrunit în ziua de 20 Noembrie a. c. la Sibiu. Ședința s'a ținut sub prezidenția I. P. S. Sale Mitropolitului nostru Nicolae, în prezența P. S. Arhieru Vasile și a numeroșilor membri din diferite protopopiate.

I. P. S. Sa expune scopul întrunirii comitetului, care va trebui ca, pe baza unui program bine stabilit, să urmeze a da directive pentru realizările cele mai bune. Sufletul poporului și al intelectualilor, s'a arătat larg primitor față de acest nou curent de înviore a sufletescă. Rolul conducătorilor e acela de-a răspândi în mase cât mai largi concepția ortodoxă despre lume și viață, despre biserică și misiunea ei în societatea contemporană ca și în viitor. În această acțiune va trebui procedat treptat, organic, cu o propagandă inteligent purtată și bine ordonată.

Dl rector N. Colan prezintă proiectul de program: Făcând constatarea, că aproape în toate secțiile protopopești F. O. R. s'a constituit, expune necesitatea unei îndrumări programatice dela fiecare centru eparhial.

I. Ca prim punct se ia în discuție înscrierea de membri. În acest sens se va da o circulară în urma căreia fiecare secție protopopească va proceda la înscrierea de membri. Astfel, pe deoparte, organizația va pătrunde până în cele mai îndepărtate comune; pe de alta, din fondurile străne se va putea începe acțiunea cât mai repede. Metoda de urmat la înscrieri cea mai potrivită e aceea a contactului personal cu oamenii.

În acest sens se va deschide în coloanele Tel. Român o rubrică cu îndrumări pentru despărțăminte și cu informații de pe frontul FOR-ului, — până când FOR-ul va avea un organ de publicitate propriu.

II. Activitatea în despărțăminte se va face prin conferințe și festivaluri religioase. I. P. S. Sa spune că aceste conferințe, mai ales la început, să aibă de obiectiv explicarea în amănunte a programului F. O. R., arătându-se scopul și misiunea societății. Conferințele să trateze probleme în legătură cu ortodoxia. Să se înceapă o infiltrare cât mai adâncă a principiilor ortodoxe în toate ramurile de activitate. Nu atât rolul bisericii în trecut, ci rolul bisericii în prezent, pentru viața sufletească a individului, ca și pentru viața statului. În acest scop cartea părintelui S. Bulgakoff: «Ortodoxia», ar trebui să se găsească pe masa oricărui bun român. Oricât de însemnat rol ar avea unitatea sângelui, și a rasei, totuși ele nu desăvârșesc unitatea sufletească a unui neam. Numai unitatea de credință poate da unitatea sufletească a unui popor. Prin asemenea conferințe FOR-ul va aduce bune servicii bisericii. Se vor invita și conferențieri dela centru.

Mai iau cuvântul dnii Dr. Gh. Preda, N. Colan, arătând, că în activitatea societății și în serviciul bisericii au să fie chemate la contribuție toate puterile spirituale de care dispunem. În acest scop se ia hotărârea să fie invitat dl V. Papilian, să-și reprezinte și la Sibiu piesa: «Cerurile spun», piesă brodată pe un fond profund ortodox. Dl rector N. Colan a anunțat că piesa va fi tipărită în „Revista Teologică” și apoi scoasă în volum.

Alături de FOR vor lucra mână în mână și societatea femeilor ortodoxe și societățile tinerești.

În numele secției academice a vorbit studentul V. Coman.

III. Răspândirea bibliotecii «Frăției». Odată cu înscrierea de membri se va căuta ca broșurile apărute până acum să fie răspândite în cercuri cât mai largi.

merge singuri, cum am mai mers, înainte. Ear ceace aveți dreptul de a cere e foarte puțin, fiindcă în virtutea actului subscris de dl Liviu Aibini vi se cuvine numai ceace ați dat și noi putem dovedi, că nimic n'ați dat, ear în virtutea unui act subscris de Dvoastră și păstrat aici adevăratul creditor sunt cei 25 membri ai comitetului, dela care nu aveți procură. Urmat dar cu stăruință procesul ar fi un scandal rușinos pentru noi toți și păgubitor pentru cauză.

Vă rog deci eu, care trăiesc aici în retragere și n'uitare, dar tocmai de aceea văd lucrurile cu ochii mei liniștiți, Vă rog cu toată stăruința să curmați cearta. Să ne înțelegem între noi și fără de mijlocirea judecătorilor unguerești și advocaților, care rid în pumni.

În lupte politice atât de grele ca cea de noi trebuie neapărat să se deosebiri de vederi, ba chiar și de te de interese între tovarășii de bărbății chibzuiți trec însă peste merg împreună, fiindcă știu, că împreună pot să înainteze spre comun.

noi recunoaștem, că fără de Dvoastră

ni-ar fi foarte greu să ducem lupta înainte: recunoaștem și Dvoastră, că fără de noi sunteți slabi.

Lupta e, astfel, o datorie și noi ne vom face — după cea mai bună a noastră pricepere — în toate împrejurările datoria, fie chiar și singuri, ba la nevoie și n'largul lăsat de Dvoastră.

Nu voiesc însă să mă împac cu gândul, că tocmai acum ne veți lăsa singuri ori veți căuta chiar pretexte de a Vă însoți cu ceice până ieri Vă erau adversari. Imi mai fac dar iluziunea că ne vom înțelege — cum atâta timp ne-am înțeles.

Primiți, Vă rog, expresiunea sentimentelor mele de înaltă stimă și spuneți Dnei Rațiu sărutările mele de mână.

Al Dvoastre devotat

IOAN SLAVICI.

IV

Arădani cãtră Dr. I. Rațiu

Prea Stimat Domnule, — În aceste zile critice, când poporul român în lupta pentru existența națională îndrumat este la unirea tuturor forțelor sale, conflictul, provocat între membrii partidului națio-

nai, prin sulevarea cesiunii de proprietate a institutului tipografic, ne jignește adânc sentimentul național și ne inspiră cele mai serioase îngrijiri.

Ca membri ai partidului național, dorind menținerea unității și a solidarității partidului, ne ținem de a noastră datorie a vă invita, ca să retrageți acțiunea compromițătoare pornită în contra institutului tipografic și a ziarelor «Tribuna» și «Foia Poporului» și să restabiliți statul quo ante, cu atât mai vârtos, că ele fiind proprietatea întregului partid național, acestuia îi compete dreptul de a regula afacerea, conform interesele naționale.

Arad, 5 Ianuar st. n. 1896.

Subscriși: Aurel Suciu, Dr. Nic. Oncu, Dr. Hosanu, Vasiliu Papp, Dr. Stefan C. Pop, Mihaiu Veliciu, Dr. Georgiu Popoviciu, Dr. Ioan Trailescu, Vasile Mangra.

V

Dr. Vasile Fodor cãtră Dr. I. Rațiu

Abrud în 5 Ianuar 1896.

Mult St. Dle President, — Invitarea Dvoastră pentru ședința din 10 l. c. am

IV. O deosebită bucuria a produs în sufletele membrilor propunerea dlui rector N. Colan de-a scoate pe lângă „Revista Teologică” o revistă ilustrată pentru familia ortodoxă. Ea va purta numele de „Viața Creștină”, și va apărea după Crăciun, deocamdată lunar.

Revista va cuprinde îndrumare ortodoxă și națională, articole culturale, cronică gospodărească, toate exprimate prin forma plastică a ilustrațiunii. În ea se vor cuprinde comorile arhitectonice și picturale ale ortodoxiei românești și străine; frumusețile naturale ale țării, portrete de eroi naționali și mucenici ortodocși, ca și îndrumări medicale și sfaturi creștine.

La sfârșit dl Dr. Gh. Preda mulțumește înaltului ierarf pentru venirea în mijlocul membrilor și pentru lămuririle prețioase ce le-a dat.

Cor.

Pentru libertatea presei

În ultimele zile guvernul a confiscat sau a suspendat o serie întreagă de gazete. Ca orice ilegalitate, faptul nu putea stârni în opinia publică decât un accentuat resens.

Dacă presa răspândește știri și idei primejdioase ordinei de stat și bunelor moravuri, autorii acestora să fie trași la răspundere în fața justiției. Confiscarea și suspendarea organelor de publicitate însă constituie o măsură ilegală, pe urma căreia țara și străinătatea e în drept să creadă că suntem sub dominația unor stări excepționale.

Și — mai ales astăzi — nu de aceasta avem nevoie.

Alegerile pentru adunarea deputaților se vor face în ziua de 20 Decembrie 1933, pentru senat în 22 Decembrie 1933. Colegiile speciale sânt convocate pentru 28 și 29 Decembrie. Parlamentul se deschide în 10 Ianuar 1934.

Nr. 10.600.

Notificare oficială

Marele stat major cu nota Nr. 1374 din 13 Octomvrie a. c. pune în vedere preoților cari primesc ordine de mobilizare, că ori de câte ori vor fi transferați la alte parohii, să comunice ei înșiși această schimbare de domiciliu, direct unităților cărora au fost repartizați pentru mobilizare, precum și direcțiunii personalului al ministerului Apărării naționale.

Sibiu, 20 Noembrie 1933.

Consiliul arhiepiscopesc.

primit-o și regret mult că de astădată nu pot lua parte la aceea consultare confidențială.

Crez, când ați pus de nou la ordinea zilei regularea unor afaceri urgente pentru Institutul tipografic, intenționați, ca comitetul să revină la concludul luat în ședința din 15 și 16 Noembrie trecut.

E prea firesc lucru că acel conclud luat — fără îndoială — în grabă, sub imboldirea unor sentimente agitate și totodată — să mi se ierte cuvântul francez: de par, — ar trebui negreșit ridicat din valoare.

În ședința trecută am luat cuvântul în această cesiune sub imboldirea unor sentimente de îngrijire, cari în mintea mea — Vă asigur — n'au lăsat nici un spațiu vanității egoiste. Atunci mi-am dat părerea fără înconjur, că prefacerea institutului tip. într'un consorțiu pe acțiuni, cu nume or fără nume, în fruntea căruia să fie comitetul național, e cea mai detestabilă lucrare pentru conducătorii, cari sânt puși în fruntea acțiunilor naționale.

De părerea asta sânt călăuzit și azi, și am cea mai deplină convingere, că

Probleme, fapte, comentarii

Societăți cu caracter religios. — În vremile mai nouă a luat ființă, în țara noastră, mai multe asociații și societăți religioase creștinești, din care fac parte atât clerul, cât și elementul mirean, popor și intelectuali, ai bisericii ortodoxe române.

Astfel de asociații și societăți sânt: Asociația clerului „A. Șaguna” din mitropolia Ardealului, Asociația femeilor ortodoxe, Oastea Domnului, Solidaritatea, „Patriarhul Miron”, „F. O. R.” ș. a.

Congreșele lor anuale au scos la iveală activitatea desfășurată în conformitate cu orânduile, pe care au fost întemeiate și care nu urmăresc alte scopuri și intenții, decât să întărească și să desvolte viața creștinească în sânul bisericii ortodoxe.

Rezultatele obținute sânt, în general, cele mai multumitoare și vrednice de sprijin și încurajare cât mai întinsă.

Răsar, firește, și *criticile*, care dacă sânt obiective, nu pot, decât să ne fie; spre folosul tuturor; ear dacă sânt veninoase și pătimase, — vom încerca, prin duh de adevăr, și blândețe, să lămurim pe toți cei sinceri și doritori să fie lămurii.

Criticele cele mai dese și cele mai aspre, dar și nedrepte — se aduc (mai ales din capitală) societății religioase, înființate înaintea cu zece ani, sub numirea de *Oastea Domnului*.

În raport cu atacurile de care a fost onorată, creștea și numărul apărătorilor Oștii Domnului. Unul dintre apărătorii ei mai noi este chiar un venerabil călugăr, Monahul *Veniamin*, care într-o revistă religioasă dela Iași (*Viața Monahală* Nr. 9) declară, între alte nimerite observări, următoarele:

„Asociația creștină „Oastea Domnului”, înființată în 1923 la Sibiu de harnicul preot Iosif Trifa, nu este cu nimic contra bisericii noastre, ci este tocmai în ajutorul ei.

O asemenea înjghebare de oaste a Domnului se află și la Iași sub conducerea neobositului și harnicului Preot P. Chirica și care, mărturisim, e o activitate de toată lauda.

Dar în loc să se generalizeze procedeul cumințe și vrednic de laudă, la toți apostolii bisericii noastre, fapta vedem că și-a întâlnit dușmanul.

Am auzit și noi pe mulți frați preoți atacând asociația „Oastea Domnului” sau „Patriarhul Miron”, dar nici unul din aceștia n'a fost în stare să susțină dreptatea sa, în fața inactivității sale pe terenul misionar.

— „Faceți și Sf. Voastră asemenea”, — Eu nu pot că sânt ocupat cu catedra la liceu, sau cu administrația băncii, sau cu politica — mi s'a răspuns. — „Atunci tăceți și lăsați liniștiți pe ceie lucrează!”...

Deci încetați, vă rugăm fraților, dela București, de a mai scrie cu patimă asupra asociațiilor creștinești!... Dacă cineva din simplicitate sau din neștiere a greșit ceva, îndreptați cu duhul blândei, căci așa șade bine și așa putem să câștigăm și sufletele cele greșite, căci altfel, luându-le cu rău, nu numai că nu le veți mântui, dar le veți și păgubi”.

Punerea pietri fundamentale la noua capelă din curtea Academiei teologice, Sibiu. — În urma hotărârii adunării eparhiale, s'a început zidirea unei capelă în curtea Academiei teologice Andreiane.

Noua clădire va avea în parter și o sală de bibliotecă pentru studenți.

În ziua de 21 Noemvrie s'a oficiat de către I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae slujba punerii pietri fundamentale a acestui nou locaș sfânt, menit rugăciunii și năzuințelor pentru desăvârșirea sufletească a tinerimii noastre.

Conferința de toamnă și catehetică a despărțământului Jiu al Asociației Clerului. — Într-o caldă atmosferă de sinceră familiaritate, în ziua lăsării postului de Crăciun (Sf. Apostol Filip), s'a ținut, în parohia Petrila-Brad, conferința de toamnă a despărțământului Jiu al Asociației Clerului.

S'a remarcat și cu această ocaziune interesul obștesc al credincioșilor noștri pentru slujbele în sobor, fiind spațioasă biserica parohială arhiplină. Predica pâr. Gheorghe Zamora a fost dintre cele mai instructive. Plecând dela convorbirea Mântuitorului cu Apostolii: «Cine zic oamenii că sânt eu»... (Marcu 8, 27) și întrebarea lui Filip adresată lui Hristos; „Doamne, arată-ne pe Tatăl, și ne este de ajuns” (Ioan 44, 8), conturează cele mai însemnate momente de viațuire împreună a Mântuitorului cu apostolii săi, trăgând concluzia bogată în învățăminte pentru noi, că numai o cunoaștere cu adevărat a Fiului lui Dumnezeu și o trăire cu Mântuitorul ne poate desăvârși în râvna spre mântuire.

Lecțiile practice de religia ale preoților Coriolan Drăgan, la cl. IV-a, despre „Parabola celor doi datornici”, (Mat. 18, 21—35) și Gheorghe Zamora, la cl. II-a, despre patriarhul Avram (Moise cap. 12—22), deasemenea au fost bogate în învățăminte catehetice și didactice, iar preoții asistenți s'au ales cu noi experiențe în importantul rol de creștere prin predare a religiei viitorilor credincioși.

După masă pâr. protopop Ion Duma, președintele despărțământului, deschide ședința, și prin cuvântarea de deschidere încunoștințează pe membrii despărțământului despre cele hotărâte la adunarea generală a Asociației la Cluj. Insistă asupra ținerii în trezire permanență a conștiinței solidarității preoțești, în timpurile de grele încercări și îndârjite lupte ateiste și sectare, ce caută să sbuciumeze biserica strămoșească.

După mai multe hotărâri de ordin practic, preotul Constantin Zoican ce-

tește un capitol din opera filosofului rus Nic. Berdiaev: „Creștinismul și lupta de clasă”.

Și cu această ocaziune s'a reliefat imensul folos în domeniul pastoral, de care se bucură fiecare membru participant la conferințe pastorale unde se discută impresii, experiențe practice; se împărtășesc noi îndrumări de luptă și sondează noi planuri tactice pentru păstrarea neștirbită în sufletele credincioșilor a conștiinței legii strămoșești.

Pr. Coriolan Drăgan.

Dela Cercul preoțesc Budila. — Duminică, în 19 Noemvrie cor. cercul preoțesc de mai sus și-a ținut adunarea în parohia Băcel cu un program bogat în sugestii și îndemnuri religioase și într-o atmosferă însuflețită de frumoase și calde simțăminte.

Toți preoții slujesc în sobor sf. Liturghie. Predică pâr. Danil Cojocariu din Teliu, pornind dela textul: „Rădăcina tuturor răutăților este iubirea de arginți” (Ep. Timot. 6, 10).

Se slujește apoi parastasul pentru arhieriei Andrei, Miron și Ioan, pentru regii Carol I și Ferdinand I, precum și parastasele mai multor săteni.

În conferința intimă care urmează se constată îmbucurătoarea funcționare a societăților: „Reuniunea de femei” și „Oastea Domnului”.

După masă în sala școlii primare președintele cercului, pâr. Iordan Curbăță, explică frumos: *Simbolul credinței pe înțelesul poporului*. Pâr. Nic. Fratesc din Dobârlău ține o conferință despre „Răsplată și pedeapsă”. Între conferințe „Oastea Domnului” cântă mai multe cântări religioase.

Învățătorul director *Negrea* vorbește despre „Insemnătatea culturii din școala primară și obligativitatea învățământului”.

A fost o zi de înălțare spre Dumnezeu, în care s'a simțit mai bun fiecare credincios.

Epicleza euharistică, scrisă de Diaconul N. I. Popoviciu, este astfel apreciată în foaia bisericească *Renașterea*:

În rândul cărților teologice, ieșite în ultimul timp de sub tiparul românesc, cartea părintelui N. Popoviciu, profesor la Academia teologică din Sibiu, se impune la loc de frunte, atât în urma faptului că este prima care se ocupă în limba noastră cu justificarea doctrinală a epiclezei, cât și prin substanțiala tratare a problemei pure.

Utilizând, cu simț critic și de perfectă utilitate, o foarte bogată și variată literatură de specialitate, autorul expune în formă limpede, cu impecabilă logică, toată bogăția argumentelor scripturistice, patristice și liturgice care vorbesc categoric pentru adevărul epiclezei la sf. Euharistie, iar de altă parte combate zdrobitor toate erorile teologilor papistași (inclusiv I. P. S. Mitropolit Suciul dela Blaj, cărui îi dedică un capitol aparte). Nu scriu mai mult, căci orice s'ar scrie despre această carte, nici decum nu poate egala însași cetirea ei, fapt care-i cea mai bună recomandare pentru carte, și cea mai multumitoare răsplată pentru autor. B. O.

Di Prof. G. Bogdan-Duică, cu recunoscuta sa competență de istoric, dar și cu dragoste pentru biserica noastră ortodoxă, a ținut în Sibiu, în 21 l. c., o prea interesantă conferință despre: **Spiritul de resurecție religioasă în sudul Ardealului**, ascultată de un numeros și select public sibian. În frunte cu I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae. Asupra acestei conferințe vom reveni într'un număr apropiat.

Bibliografie. I. *Biserica și problemele sociale*. Conferințe ținute la fundația Dalles — 24 Ianuarie—8 April 1933 — sub auspiciile Consiliului central bisericesc. Tipografia cărților bisericești, București 1933.

În acest volum sunt înfrunite 11 conferințe cari abordează diferite probleme sociale judecate prin prima creștinismului. Conferințele sunt publicate în ordinea în care s'au ținut:

1. Dr. Miron Cristea, patriarhul României. *În datoriile generației de azi*. Pornind dela constatarea că societatea actuală e caracterizată printr-o „lipsă aproape totală de avânt și ideal”, printr-o criză morală care nu poate fi lecuită de progresele tehnice contemporane, înaltul ierarh îndreaptă atențiunea generației actuale spre un nou duh de viață, spre duhul creator adus în lume de Hristos.

2. Di Ștefan Bogdan, profesor universitar, de fizică, cunoscutul militant pentru creștinism, urmează cu conferința: *Biserica și viața socială*. Dsa pornește dela mărturisirea: „Noi credem că toată cultura adunată la un loc nu poate da fericire nici omului, nici popoarelor, atunci când ele sunt lipsite de credință”. Desvoltând această certitudine arată că numai „în biserică, în credința noastră ortodoxă, stă leacul tămăduitor al atâtor rele, pe cari din împrejurările prin cari trecem — cari sunt ale timpului — dar puțin și din cauza noastră, din cauza uitării credinței, le suferim”. Ceeace este bun în legi, dela Isus vine, iar ceeace e rău, dela oameni. Când ele nu sunt cum trebuie și nu se mai respectă, e semn că a slăbit credința. Respectul de bunul altuia, caritatea, pacea între popoare pot exista numai când e tare atașamentul la creștinism. Nu socialismul poate fericii omenirea, căci el e sălbatic, vorbește numai de drepturi și de preocupări materiale, ci creștinismul. Conferențiarul atinge pe scurt toate aspectele vieții sociale asupra cărora credința acționează binefăcător când există.

3. Di Mihail Manoilescu în conferința: *Lupta ortodoxiei împotriva materialismului*, după descrie ascensiunea materialismului filosofic și economic în cursul veacului XIX, ba chiar până pe la 1928, arată importanța crizei începută atunci pentru evoluția sufletească care se va produce mână în societatea noastră”. Dsa formulează: „Pentru a păstra civilizația noastră, așa cum am moștenit-o, pentru a crea o viață socială ordonată, soluțiile materialiste nu mai ajung”. «Oamenii au ajuns să descopere un lucru pe care trebuiau să-l știe de mult: că puterile materialiste au limite și că problemele sociale nu se rezolvă numai cu soluții materialiste”.

Biserica e chemată să utilizeze acest moment social. Sfaturile ei despre chivernisirea morală a bogăției, despre simplificarea vieții materiale, despre aprecierea

prefacerea aceluia institut tipografic într'un simplu consorțiu comercial, unde se tipăresc cele mai lăfite ziare ale noastre, ar fi pentru noi, membrii comitetului național „propter vitam vivendi perdere causas”.

Știm cu toții, câte jertfe s'au adus la înființarea acestui institut și câte la susținerea lui. Înființarea lui în timpuri grele, susținerea lui ear în timpuri grele. Ceice au înființat și ceice au susținut acest institut, negreșit au un titlu neperitor de jertfă în lupta noastră națională.

Jertfele s'au adus cu deosebire ca ziarele «Tribuna» și «Foaia Poporului» să fie organe nefățărte ale partidului național român și totodată — sub direcția lor — în toate acțiunile naționale să se imprime voința poporului român, din sinul căruia am eșit cu toții.

În direcția asta au lucrat 12 ani dearându-l tot bărbați desinteresăți și cu porniri nobile pentru cauza națională. Acești bărbați, negreșit, au un titlu neperitor de glorie, că aceste ziare au devenit far și busolă în luptele noastre pentru existența națională.

Azi noi nu putem determina soar-

tea institutului tipografic contra voinței celor cari au înființat și susținut acest institut. N'avem dreptul să-i dăm institutului timbrul unui consorțiu comercial, ear soartea ziarelor să-o atârnam de capriciul acționarilor necunoscuți.

Făcându-o asta ne-am da testimoniul, că ne-am pierdut rostul de a mai fi oameni cu independență politică.

Calea noastră ca membrii ai comitetului național trebuie să fie limpede înaintea noastră, — și ea este calea înțelepciunii, a prosperității naționale, a onoarei naționale.

Institutul tipografic, dimpreună cu ziarele «Tribuna» și «Foaia Poporului» au trecut din proprietatea dlui Brote în proprietatea comitetului național în timpuri anormale și din necesitate politică au trecut din proprietatea comitetului național în proprietatea dlui Titu Liviu Albini.

Luând de bază dreptul proprietății noi numai în conștință cu exilații noștri — cari încă sânt membrii comitetului vechiu — putem lua hotărâre meritorică. Fără de ei am fi expuși să fim timbrați de usurpatori.

Nu-mi vine a crede, ca în aceste timpuri grele de încercări pentru întindul național, s'ar afla numai unul dintre stimații mei colegi din comitet, care ar dori să fie vârat calul troian în sinul aceluia comitet, care a dus în deplinire cele mai frumoase fapte naționale.

De aceea sânt de părere, ca cestiunea institutului tipografic să fie ridicată dela ordinea zilei până când nu ni se va da putința ca să luăm înțelegere perfectă cu exilații noștri din România; institutul tipografic să rămână ca până acum în proprietatea și posesia dlui Titu Liviu Albini, ear secuestrul de pe institut să fie imediat ridicat.

La caz când Dvoastră dimpreună cu stimații mei colegi ați fi de părere contrară. Vă rog cu stăruință, ca epistola de față, cetită în plenul ședinței, propunerea mea să se petreacă la procesul verbal și să se pună la vot.

În sfârșit Vă rog mult St. Dle să primiți asigurarea osebitei mele stime, Dr. VASILE FODOR.

Pentruca sigur să fie că nici alte proaste svonuri de pe vremuri nu vor mai

circula, voiui mai publica ceva, mult nu, deoarece în documentele inteme de mai sus au rămas fixate toate ideile fundamentale apărute în acea criză, din partea tribuniștilor de baștină. Adecă, chiar idei? Sau și interese, a căror calificare, acum, după 38 de ani, n'ar mai avea, însă, înțeles? Oricum, criza aceea a fost un fapt istoric, și este vrednică s'o arăt, din documente autentice, ce-a fost.

Toate greșelile de mai târziu ale lui I. Slavici nu-i pot suprima dreptul la obiectivitatea posterității și la recunoașterea bunelor inspirații ce adeseori el le-a avut și le-a dat.

Publicând documentele am satisfăcut o dorință a lui D. Comșa.

G. Bogdan-Duică.

A apărut:
EPICLEZA EUHARISTICĂ
de
Diaconul N. I. POPOVICIU
Prețul Lei 150—

Se poate procura dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițându-se prețul, plus spese postale Lei 15— prin mandat postal.

valorilor spirituale vor fi mai ascultate ca oricând. Trebuie dusă și o acțiune de expurgare a sufletului nostru de otrăvurile Occidentului: „Opera noastră de azi este de-a drege tot ce a stricat Occidentul în sufletul claselor noastre culte. Occidentul ne-a înșelat cu teoriile lui economice. Occidentul ne-a deformat pe terenul politic; Occidentul ne-a secăt sufletele de îndărăt noastră, — vrem să ne întorcem credințat spre sufletul nostru propriu, spre buna, blândă și părintească noastră biserică ortodoxă”.

3. Dl Șerban Ionescu, profesor la Facultatea teologică din București, expune frumoase gânduri în conferința: *Ideia de dreptate ca forță socială*. Dsa arată cu texte și exemple paralele că alta este ideea de dreptate la popoarele antice, și alta în creștinism: „acolo a existat o lume fără iubire, fără Dumnezeu și fără dreptate”. În creștinism sursa dreptății nu mai este „anonimatul, impersonalul, întâmplarea, raționalul metafizic sau conștiința socială”, ci un Dumnezeu personal, din care radiază ideea de dreptate și înțelepciune.

5. Dl Nichifor Crainic prezintă strălucita conferință publicată și în revista „Gândirea”: „Tineretul și creștinismul”.

Dsa pornește dela o mare evidență: „Vremea noastră e vremea tineretului”. Lumea veche se prăbușește, o alta nouă, tânără și ca vârstă, izbucnește. Toate statele pun accentul pe tineret. Tineretul actual nu vine numai cu forme externe noi, ci cu o concepție integrală de viață, alta decât cea veche. „Din evul mediu ideea metafizică n'a mai fost atât de adânc amestecată în actualitatea vie”. Tineretul de azi iubeste liniile infinite, explicațiile ultime, dintr'o extremă sau alta. El poate fi sau comunist, sau creștin; dar nu poate fi indiferentist.

Statul nostru nu se ocupă de tineret. El e lăsat în bătaia tuturor vânturilor. Dar împrejurările în care a crescut, suferința din război, mizeria de după aceea, sfidarea suportată dela evreime, trezesc în el conștiința de creștin ortodox și cu mari adâncimi mistice. „Biserica nu mai e pentru tineretul nostru un monument venerabil al trecutului cultural, ci puterea invăluitoare care integrează acest tineret, peste ruptura veacului al XIX-lea falimentar, în ființa de totdeauna a neamului românesc”.

Dl Nichifor Crainic s'a remarcat, în timpul din urmă mai ales, ca profetul inspirat al tineretului nostru creștin și naționalist. Dânsul îi exprimă și-i formulează pe deplin adevărat, deaceea pururea aplaudat, crezul care nu e un program simplist de pură tehnică externă, ci un adevărat crez: o concepție amplă de viață cu rădăcinile, cu izvorul și cu Duhul creator străbătând de departe, de dincolo de lumea văzută și rațională, din fundamentele dumnezeiești ale vieții.

6. Părintele Valeriu Iordăchescu, care s'a impus în ultima vreme ca un puternic gânditor pe terenul raporturilor între biserică și viața socială, expune în conferința *Forța și dreptul*, cele două concepții despre drept: prima, după care *dreptul e egal cu forța*, și alta, cea creștină, că *dreptul e o putere morală*.

După o temeinică analiză Dsa ajunge la concluzia: „minte omenească nu poate accepta ideea dreptului forță”. „Dreptul e altceva decât forță”. „Ideea de drept se fondează pe ideea religioasă”. „Restaurarea în conștiințele contemporane a adevăratei noțiuni de drept, trebuie să constituie una din grijile de căpetenie ale bisericii”.

7. Arhimandritul Iuliu Scriban în conferința: *Biserica și cultura mulțimii*, arată cu exemple din trecut și de azi ce mare rol are biserică în cultivarea mulțimii.

Prețioase și bogate sunt și celelalte conferințe: 8. I. Nistor: *Rolul politic și social al bisericii în trecut și prezent*; 9. V. Gh. Ispir: *Misiunea creștină în România Nouă*; 11. I. Petrovici: *Biserica și pacea*.

Remarcăm a 10-a conferință a dlui profesor universitar Ioan Lupaș: *Biserica și problemele asistenței sociale*, în care găsim o mulțime de informații despre această activitate a bisericii în trecut și azi. Se amintește instituția veche a diaconilor și diaconiștelor pentru îngrijirea săracilor, văduvelor și orfanilor; agapele; xenodochiile centrele episcopale pentru ocrotirea străinilor și călătorilor sărmani, bolnavi, orfani; opera caritativă a mănăstirilor distribuind felurite ajutoare săracilor, străinilor, călătorilor și organizând uneori chiar câte un spital sub îngrijirea personalului bisericesc, cum s'a întâmplat și în țările române.

Pentru astăzi dl profesor Ion Lupaș afirmă: „Dacă factorii bisericești și-ar fi revendicat acest drept și această datorie imediat după încheierea războiului, întreaga operă întreprinsă de stat pentru ocrotirea invalizilor, orfanilor și văduvelor de război

s'ar fi putut desfășura în cadrele organizațiilor bisericești”.

Azi factorilor bisericești le este rezervat un vast teren de muncă. Astfel în ce privește *asistența familiei*, biserică trebuie să lupte contra limitării artificiale a nașterilor, pentru moralizarea familiei și ajutorul ei. Biserica trebuie să se îngrijească de buna creștere a copiilor orfani, în orice instituție ar fi ei. Acțiunea bisericii e așteptată în asistența criminalilor și asistența psihiatrică, apoi față de lumea din spitale.

La sfârșit conferențiarul face și trei propuneri practice: 1. Ierarhii în vizitațiunile canonice să viziteze și spitalele și instituțiile de ocrotire socială din acea regiune, interesându-se cum și-au făcut proeșii datoria în acest domeniu; 2. o accentuare în școlile teologice a acestei preocupări și 3. să se încerce în unele locuri transformarea mănăstirilor de călugărițe în școli de infirmerii sau de surori de ocrotire.

Volumul cuprinde atâtea sugestii, mărturisiri și îndemnuri referitoare la condițiile actuale ale activității bisericești, că lipsa lui din mâna unui devotat sluitor și fiu al bisericii e o mare nedreptate.

II. Dr. Grigorie Comșa, episcopul Aradului: *Temeiurile biblice și canonice ale apostolatului laic*. Arad 1933. O extrem de interesantă cărtică în care se cuprinde referatul P. S. Sale episcopului Grigorie prezentat congresului misionar dela Chișinău, și un cuvânt intitulat: *Creștinii Ortodocși și cetivea sfintei Scripturi*. Cărticica inaugurează biblioteca: „Frăției Ortodoxe Române” secția Arad.

Problema apostolatului laic a devenit de-o mare actualitate prin mișcarea „Oastea Domnului” și F. O. R. Pe de-o parte trebuie să chemăm pe mireni să ne dea ajutor la învierarea vieții religioase, dar pe de alta trebuie să delimităm competențele, ca să nu ne pomenim într'o haotică răsturnare a ordinii din biserică. Ambele aceste aspecte ale chestiunii le limpezeste just P. S. Sa Episcopul Grigorie. Participarea și formele participării mirenilor la apostolat sunt luminate pe baza sf. Scripturi. Rolul mirenilor în biserică e ilustrat cu frumosul exemplu din timpul persecuțiilor din Rusia: mireni țin mâinile ierarhilor și preoșilor ca să se roage, când aceia nu mai pot de oboseală. „Laicul are deci și el un glas de chemare către biserică. El nu binecuvintează, nu sfințește, dar chemarea lui este glasul clopotului care răsună, ducând spre cer gândurile sufletelor cucernice”.

În cuvântul al doilea P. S. Sa arată că Biblia a fost o carte nelipsită în mâna credincioșilor români, în trecutul nostru. Azi cam lipsește. Trebuie s'o răspândim cât mai mult căci „cine se preumblă printre trandafiri, miroase a trandafiri, iar cine și-a preumblat zilnic sufletul peste paginile sfintei Scripturi, se umple de seriozitate, de bucurie și de tărie”. Comparație de mare forță și de adevărată frumusețe. Și în acest cuvânt respiră aceeași justă reliefare a punctului de vedere ortodox, fără aplecare spre biblismul gol sau spre anti-biblism.

P. S. Sa a adaus încă o floare duhovnicească la frumosul buchet format din scrierile P. S. Sale. Dr. D. Stăniloae.

Nr. 10.250—933.

Comunicare

Se aduce la cunoștință, că văduva după Păr. Zaharie Harhoiu din Ațel, decedat în 21 Octomvrie 1933, în baza § 5 din regulamentul fondului de ajutorare preoțesc a ridicat dela Cassa arhidiecezană în număr, fără nici o reținere, ajutorul preoțesc de Lei 30.000.

Sibiu, din ședința secției economice a Consiliului arhiepiscopesc dela 7 Octomvrie 1933.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 66—933 par.

(32) 2—3

Concurs

Parohia ortodoxă română din Mediaș publică concurs cu termen de 15 zile dela prima apariție în Telegraful Român pentru *pictarea icoanelor din tîmpla bisericii noi*.

Icoanele se vor picta în stil bizantin și în concordanță cu pictura din interiorul bisericii.

Caetul de sarcini se poate vedea la oficiul parohial.

Mediaș, 14 Noemvrie 1933.

Oficiul parohial ortodox:

Ioan Crăciun
protopop-paroh.

INFORMAȚIUNI

Numirea noilor prefeți. În județele de pe teritoriul Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Sibiu, au fost numiți următorii prefeți: În județul Alba: Dr. Simion Vulcu avocat; Brașov: Ioan Strat fost prefect; Ciuc: Valeriu Oțetea avocat; Făgăraș: Ioan Bârsan avocat; Hunedoara: Dr. Romulus Mioc, fost primar; Sibiu: N. Regman fost prefect; Târnava mare: Victor Știrbeș, avocat; Târnava mică: Simeon Ghizdău; Treiscaune: Dr. Miron Crețu, medic primar.

Anunț. La școala normală de băieți „Andrei Șaguna” din Sibiu e vacant postul de secretar ajutor. Doritorii a ocupa această funcțiune își vor înainta petițiile, însoțite de actele de studii, până la data de 15 Decemvrie 1933. Candidații la concurs vor trebui să aibă cel puțin un baccalaureat sau o școală echivalentă [normala sau comerțul superior]. Data tinerii examenului va fi anunțată ulterior. Informații în legătură cu examenul, se cer direcțiunii școlii.

Direcțiunea.

În comuna Sarasău din Maramurăș se zidește o biserică ortodoxă română. Sumele necesare pentru terminarea ei, oferite de generoșii creștini, se pot trimite direct episcopiei locale.

Nu-i prea târziu. O femeie în vârstă înaintată, de 65 ani, al cărei bărbat și un fiu plecaseră într'o lungă călătorie, neștiind carte, suferea de faptul că nu putea citi și răspunde la scrisorile primite. Ea ceru atunci ministerului să fie admisă în școala primară. Cererea i s'a încuviințat, și în scurt timp a învățat să scrie și să citească. Lucrul s'a petrecut în Japonia, — de ce nu s'ar putea petrece și în alte țări?

Meritată pedeapsă. Scriitorul german Hans Schöplin din Leipzig a spus despre Ius, că a fost cel mai mare revoluționar evreu, ear Biblia este o colecție de neadevăruri. Tribunalul din Leipzig a condamnat pe scriitor la doi ani de temniță.

Congresul Asociației generale a clerului, care era să se țină la Craiova, s'a amânat.

Fapta unui preot. Într'un mic oraș din Anglia s'a produs în vechea biserică, în vremea liturghiei, un mare incendiu, — nu se știe din ce cauză. Preotul a reușit, cu mare osteneală, să oprească izbucnirea de panică generală, și publicul a și ieșit din biserică fără să i se întâmple nici un rău; o singură femeie, care amețise, și un băiat ca de 10 ani, au rămas în fumul lăcășului, care ardea tot mai tare. În vreme ce pompierii căutau să stângă focul, bătrânul preot a rugat pe un pompier să-i împrumute masca de gaz. Înarmat cu această mască, preotul a pătruns în biserică, a luat în brațe copilul plângând, doi pompieri au ridicat femeia amețită, și au ieșit cu toții în aer. Răniții au fost apoi transportați, sub îngrijirea preotului, în spitalul apropiat. Locuitorii orașului au aclamat cu însuflețire pe curajosul și vrednicul păstor sufletesc, care pentru această faptă a primit, și din alte părți ale țării, scrisori numeroase de felicitare.

Căștigul principal al lozurilor „Salvarea” Timișoara e cum se știe de Lei 250.000. Tragerea acestui câștig, care va avea loc în ziua de 10 Decemvrie 1933, se va continua imediat, în caz că a eșit pe un loz nevândut, atât timp cât câștigul principal nu va cădea pe un loz vândut. Vezi anunțul în partea inseratelor.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Revista pentru popor, a Fundațiilor culturale regale, *Albina*, numărul nou 9 cuprinde bune și multe învățături de care au trebuință masele românești. Pe lângă paginile de agricultură, școală, medicină, istorie etc., revista are și o pagină *religioasă*, cu următoarele lucrări: Întâmplări mărunte cu înțelept mare, de Firmilian Călugărul; Rugăciune către îngerul păzitor. — Fiecare număr al *Albinei* mai are fotografii, chipuri, vederi și tablouri în culori. Un număr se vinde cu 2 lei în toată țara.

LEI 250.000, LEI 100.000, LEI 50.000, LEI 25.000,

și numeroase alte câștiguri puteți câștiga la

Loteria „SALVAREA”, Timișoara

Tragerea irevocabil la 10 Decemvrie 1933

Numai lozuri întregi. Numai o singură cheltuială de lei 50

Cumpărați încă astăzi lozurile Dvoastre, pentru că Vă stau numai câteva zile la dispoziție. [33] 1—1

A. TOTH, Sibiu

strada Regina Maria 12. Telefon 468.

La comenzi în afară de localitate se adaugă Lei 17 (sau Lei 7) spese de porto.

Pădure de stejar de vânzare

Consiliul arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu are de vânzare în pădurea Tufari dela Cisnădie 1368 arbori de stejar ce reprezintă un volum de circa 940 m. c. lemn de lucru și 764 m. steri lemn de foc.

Reflectanții vor înainta oferte până la 12 Decemvrie 1933 Consiliului arhiepiscopesc ort. român în Sibiu, unde se pot vedea zilnic condițiunile.

Nr. 391—933.

(61) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Beșinău, protopopiatul Mercurii, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dela stat a salariului conform coala B.
2. Folosirea terenului vechi de zidire pentru casele parohiale.
3. 32 jugăre arător și fanaș.
4. Stola uzitată în tract.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc al Mercurii în termenul deschis, împreună cu autorizația I. P. S. nostru arhiepiscop și mitropolit, având reflectanții a se prezenta în vreo Duminică ori sărbătoare la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Mercurea, 3 Noemvrie 1933.

Oficiul protopopesc cu consensul consiliului parohial.

Avram S. Păcurariu
protopop.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român